

ПРИМЉЕНО: 09.07.2026

Органи	Орг. јед.	Број	Примок	Вредн.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВЛАДА
05 Број: 021-6815/2026
9. јул 2026. године
Београд

МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

БЕОГРАД

У прилогу се доставља, ради реализације, Закључак о прихватању Извештаја о пословању слободних зона у Републици Србији за 2025. годину, који је донела Влада на седници одржаној 9. јула 2026. године.

Прилог: као у тексту

Достављено:

- Министарство финансија – Управа за ✓
слободне зоне

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР

Петар Јањић

4101226.124/26

ИЗВЕШТАЈ

о пословању слободних зона у Републици Србији за 2025. годину

Правни основ за подношење овог Извештаја садржан је у члану 11. став 4. Закона о слободним зонама („Службени гласник РС”, број 62/06), којим је прописано да министарство надлежно за послове финансија подноси Влади једном годишње извештај о пословању свих слободних зона у Републици Србији, са предлогом мера.

Сагласно члану 11. став 1. Закона о слободним зонама, привредна друштва за управљање слободним зонама дужна су да у року од 90 дана по истеку календарске године доставе Управи за слободне зоне годишње извештаје о пословању у слободној зони за претходну годину. Привредна друштва за управљање слободним зонама су у прописаном року доставила тражене извештаје.

У 2025. години на територији Републике Србије пословне активности су се обављале у оквиру 15 слободних зона и то: Слободне зоне „Суботица”, Слободне зоне „Пирот”, Слободне зоне „Зрењанин”, Слободне зоне „Нови Сад”, „ФАС Слободне зоне” Крагујевац, Слободне зоне „Шабац”, Слободне зоне „Ужице”, Слободне зоне „Свилајнац”, Слободне зоне „Смедерево”, Слободне зоне „Крушевац”, Слободне зоне „Апатин”, Слободне зоне „Врање”, Слободне зоне „Прибој”, Слободне зоне „Београд” и Слободне зоне „Шумадија” у Крагујевцу.

І Слободне зоне у 2025. години

Укупна површина слободних зона у Републици Србији износи 29km² 41ha 09a 42m².

Током 2025. године, дошло је до проширења Слободне зоне „Нови Сад” на територију општине Инђија на површини од 9ha 10a 67m².

Такође, у овој пословној години, образоване су Комисије за утврђивање испуњености просторних и енергетских услова, услова заштите животне околине и других техничких услова за рад слободне зоне, услова за рад царинске службе, као и услова у погледу спровођења мера царинског надзора за почетак рада дела подручја следећих слободних зона: Слободне зоне „Нови Сад”, Слободне зоне „Апатин”, Слободне зоне „Шабац” и Слободне зоне „Суботица”.

У Слободној зони „Нови Сад”, пословање у режиму рада слободне зоне отпочела је компанија „Huizhong Automobile Chassis System Europe Limited Company doo Novi Sad” (SHAC).

Кинеска компанија „SHAC”, са седиштем у Шангају, у оквиру слободне зоне на локацији у Каћу, производиће шасије за путничке аутомобиле светских реномираних брендова, попут BMW, Mercedesa, Volkswagena, Tesle, Audiја, Škode, Renoa, Hyundaiја, али и за кинеске произвођаче аутомобила. Фабрика у Републици Србији прва је у Европи и она ће представљати производни и сервисни центар за производњу шасија за европско тржиште, укључујући и постпродајне услуге везане за шасије аутомобила. У фабрици у Републици Србији је планирана производња комплета шасија за тржиште Централне и Западне Европе, што ће свакако имати позитиван утицај на спољнотрговински биланс Републике Србије.

У циљу реализације овог пројекта, укупна инвестиција у куповину опреме износиће 17.734.000 евра уз запошљавање 50 радника.

У режиму рада слободне зоне у оквиру Слободне зоне „Апатин” са радом је почела кинеска компанија „Finestamping Technology”, која ће производити делове за моторе

електричних аутомобила и запослити 150 радника. Укупна вредност инвестиције, по завршетку инвестиционог циклуса, износиће више од 50 милиона евра.

У оквиру Слободне зоне „Шабач” на локацији у Лозници са радом је почела америчка компанија „Adient”. У фабрици у којој је запослено више од 800 радника, производе се делови за аутоседишта најпознатијих брендова аутомобилске индустрије.

II Резултати пословања слободних зона

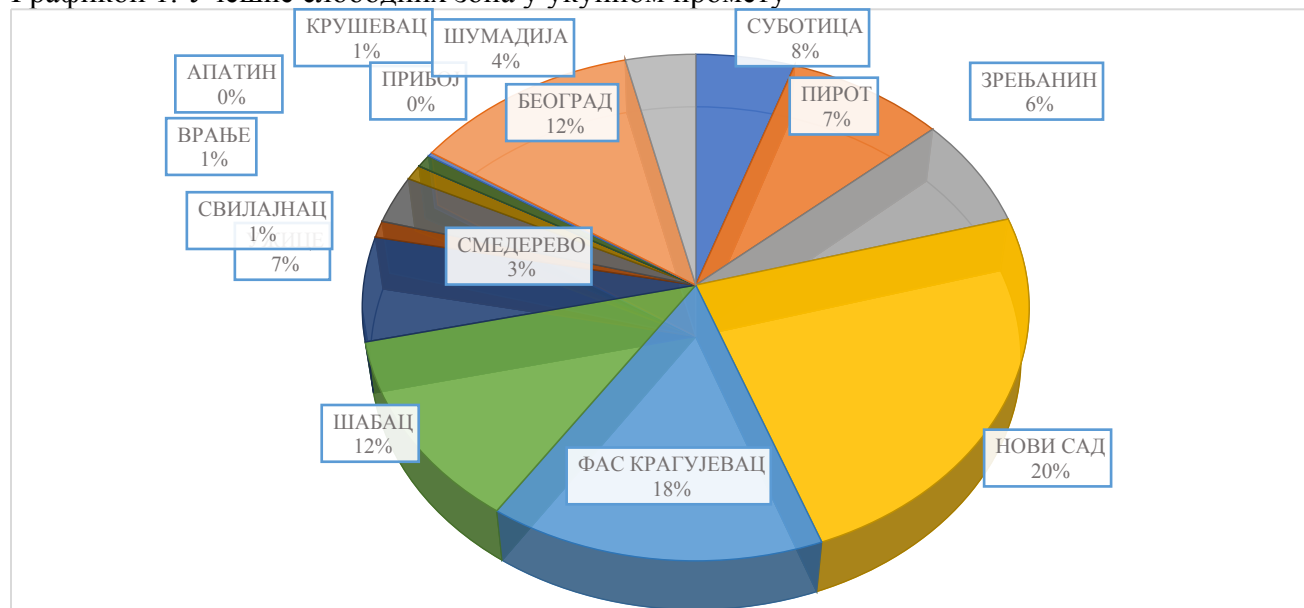
2.1. Укупан промет

Успешност пословања слободних зона у 2025. години најбоље се огледа у овој економској категорији. Вредност промета робе и услуга у слободним зонама износи 12.528.119.102 евра и најуспешнија је пословна година до сада. Промет је додатно порастао за 33,65% у односу на до сада најуспешнију 2024. годину. Посебно се истиче чињеница да је у чак 13 слободних зона остварен раст промета робе и услуга, да је по први пут чак пет слободних зона остварило промет у вредности више од једне милијарде евра, две слободне зоне су близу тог остварења, док су две слободне зоне премашиле две милјарде евра промета робе и услуга.

Овакав резултат последица је рекордних инвестиционих улагања у слободним зонама у претходном периоду, отпочињања производње корисника који су инвестиционе активности започели у ранијем периоду, повећања броја производних корисника као и проширења капацитета постојећих корисника.

Специфичност ове године огледа се у томе што је Слободна зона „ФАС” у Крагујевцу подигла ниво промета чак десет пута, и тако постала друга најуспешнија слободна зона у Републици Србији.

Графикон 1. Учешће слободних зона у укупном промету

Вредност реализованог промета робе и услуга у 2025. години износила је 12.528.119.102 евра и то:

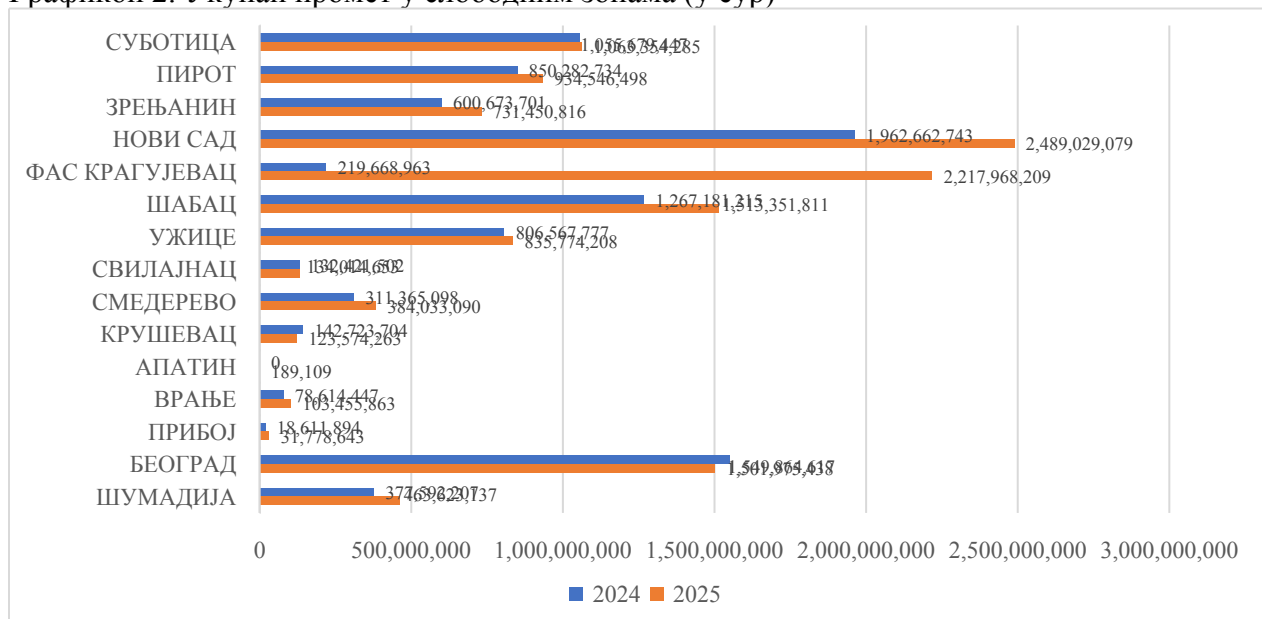
- унос робе у слободне зоне – 5.049.052.814 евра;
- износ робе из слободних зона – 6.573.569.018 евра;
- промет робе унутар слободних зона Републике Србије – 404.055.419 евра;
- вредност промета услуга у слободним зонама – 632.990.285 евра.
- вредност активног оплемењивања у слободним зонама - 131.548.434 евра.¹

Раст промета је последица повећања уноса робе у слободне зоне за 36,94% у односу на 2024. годину, затим повећања износа робе из слободних зона за 31,90%, повећања промета робе унутар зоне за 78,71% као и повећања вредности услуга у слободним зонама за 5,11%.

У Слободној зони „Нови Сад” реализован је промет у износу од 2.489.029.079 евра. Слободна зона је лидер у оствареном промету, а 2025. године је промет додатно повећан за 26,82% или за додатних 526.366.336 евра. Пословни успех, резултат је високих инвестиционих улагања у претходном периоду, уласка кинеских компанија у режим рада, као и повећања производње немачких компанија „Aumovio” и „BTMS Technology”, компаније „Barry Callebaut”, као и јапанске компаније „Toyo Tire”.

„ФАС Слободна зона” у Крагујевцу је у 2025. години подигла ниво промета од чак десет пута у односу на 2024. годину, што је последица производње нових модела аутомобила „FIAT Grande Panda” и „Citroen C3”. Модернизација фабрике донела је нове роботске линије и савременију технологију производње. Поред електричне верзије, у Крагујевцу се производе и хибридне и бензинске варијанте *Grande Panda* и *Citroen C3*, намењених пре свега европском тржишту. Велика инвестициона улагања у претходном периоду, пратила су повећање свих показатеља: повећање извоза, увоза, броја запослених, производње и др.

Графикон 2. Укупан промет у слободним зонама (у еур)

¹ У укупној вредности оствареног промета услуга у слободним зонама изузета је вредност услуга активног оплемењивања обзиром да се поменута вредност налази у оствареним резултатима производних корисника

2.2. Обим инвестиционих улагања

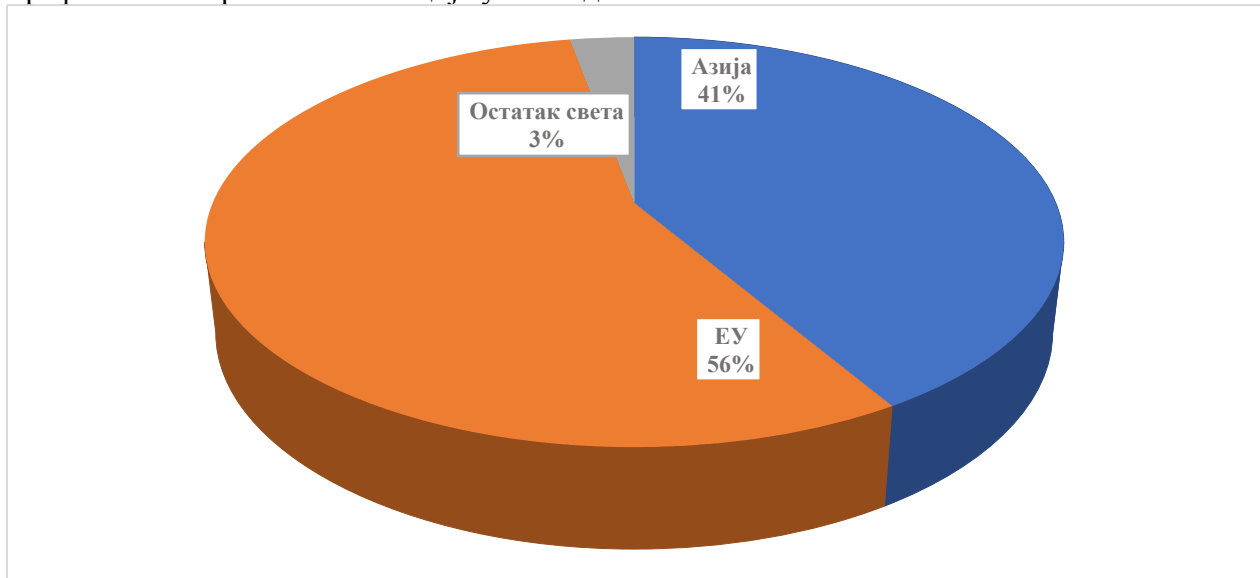
Инвестициона улагања у слободним зонама у 2025. години износила су **747.720.299** евра. Корисници слободних зона инвестирали су у куповину земљишта, изградњу и куповину грађевинских објеката, у *know how*, ИТ опрему, лиценце, као и другу најсавременију опрему, чиме је извршен неопходан трансфер савремених технологија.

У слободним зонама је у току 2025. године инвестирало 94 корисника слободних зона, од чега је 85 корисника који се баве производном делатношћу, док је девет корисника који се баве услужном делатношћу имало инвестициона улагања у претходној години. Водећи инвеститори у претходној години су компаније пореклом из Немачке, НР Кине, Италије, Јапана и Француске.

Највећи део инвестиција (39,93%) дошао је из Савезне Републике Немачке. Укупно 14 компанија пореклом из НР Кине, инвестирало је 298.538.641 евра, што у односу на 2024. годину представља додатни пораст инвестиционих улагања компанија пореклом из ове земље за 7,54%. Немачке компаније инвестирале су у регионе Републике Србије: Војводину, Западну Србију, као и централне делове Републике Србије.

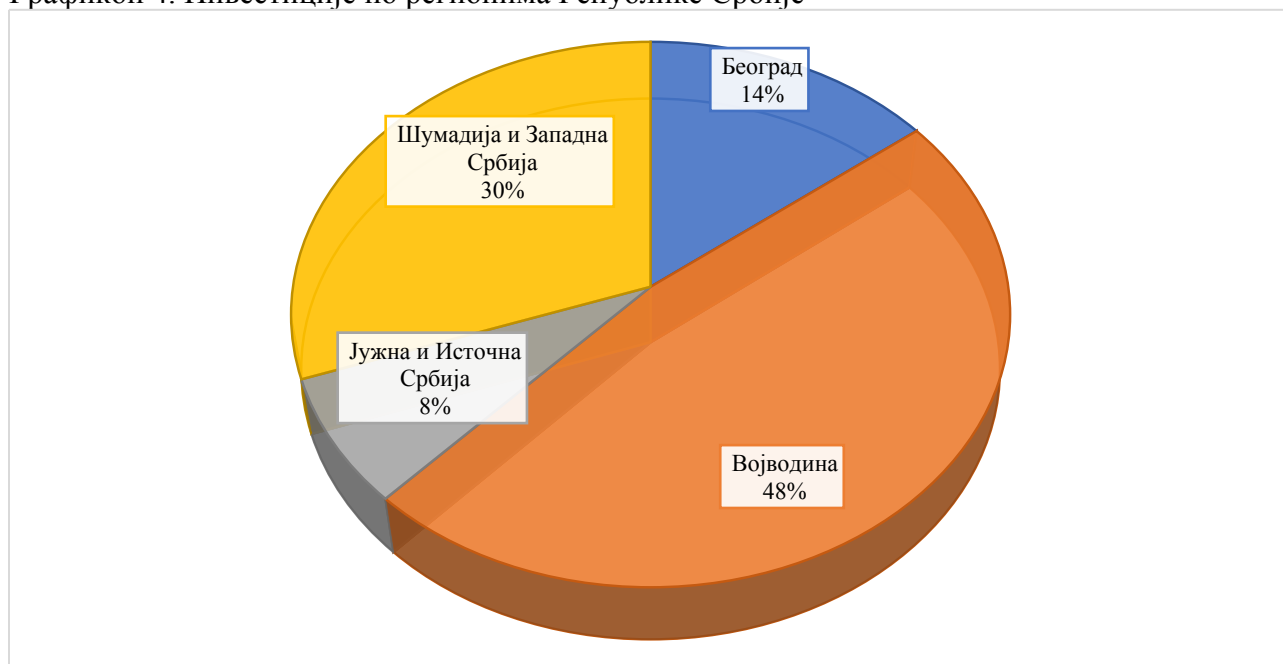
Приметно је да су корисници слободних зона пореклом из НР Кине и у претходној години имале висок ниво инвестиција. Компаније пореклом из ове земље укупно су инвестирале 283.505.167 евра, што представља 37,92% свих инвестиција у слободним зонама.

Графикон 3. Порекло инвестиција у слободним зонама

Корисници слободних зона су највећим делом (47,55%) инвестирали у регион Војводине, као и у регион Шумадије и Западне Србије (30,38%).

Графикон 4. Инвестиције по регионима Републике Србије

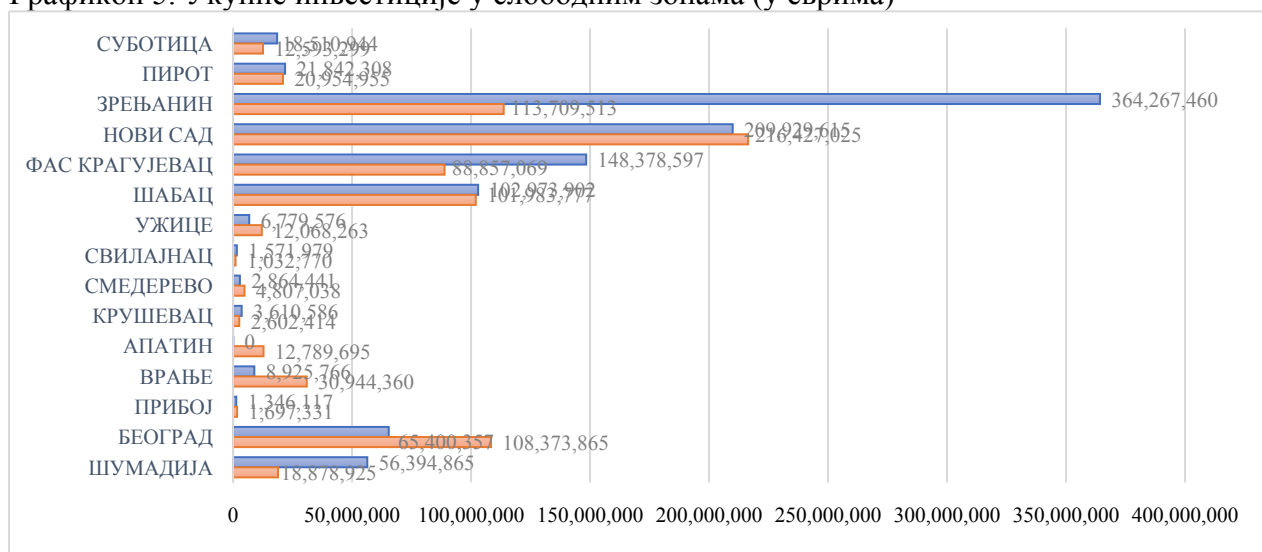

Висока инвестициона улагања у регион Војводине последица су високих инвестиционих улагања пре свега у слободним зонама „Нови Сад”, „Зрењанин” и „Апатин” и то компанија „*Autovio*”, „*Ling Long*” и „*Finestamping*”.

Највећа инвестициона улагања у претходној години од 216.427.025 евра остварена су у Слободној зони „Нови Сад” од чега су највише инвестирале немачке компаније „*Autovio*” и „*BMTS Technologies*”.

Као последица интензивних инвестиционих активности, забележен је раст запослености у слободним зонама Републике Србије, где је број запослених повећан за 1.484 радника, што представља повећање од 3,06% у односу на 2024. годину.

Графикон 5. Укупне инвестиције у слободним зонама (у еврима)

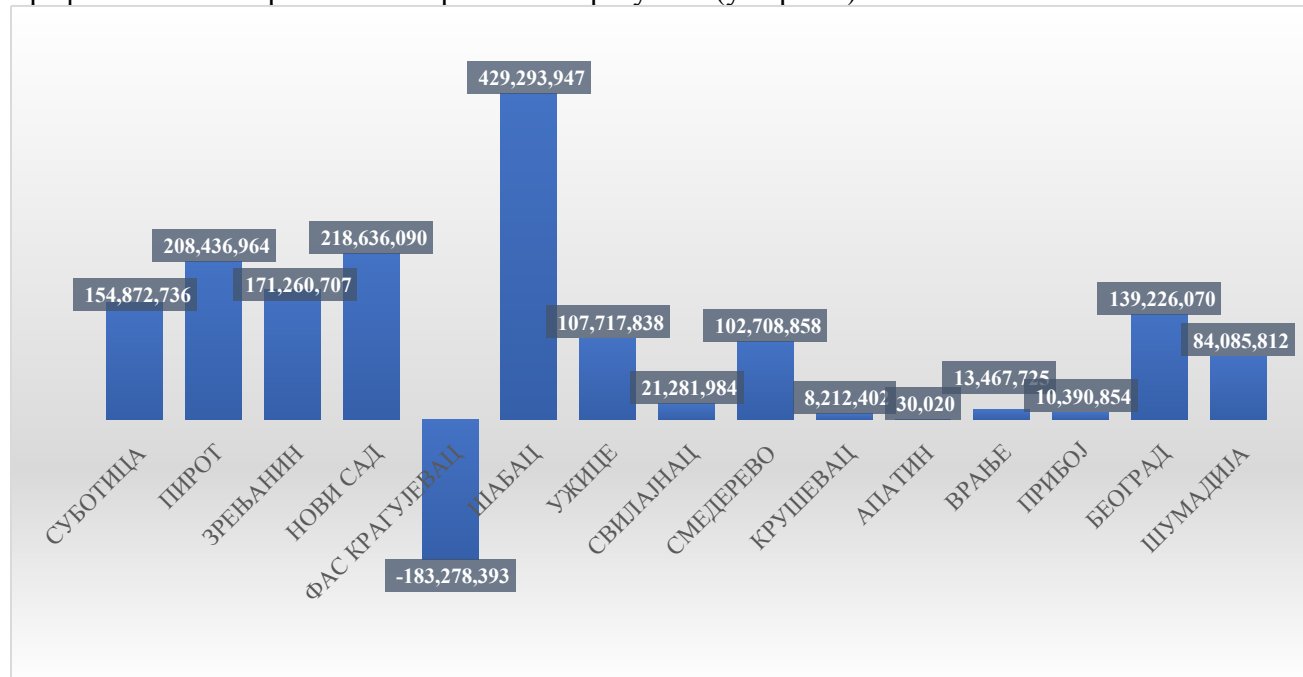

2.3. Спољнотрговински промет

Слободне зоне су у 2025. години значајно допринеле спољнотрговинском билансу Републике Србије потврђујући тако један од главних разлога свог постојања. Компаније које послују у слободним зонама оствариле су суфицит у спољнотрговинском пословању у износу од 1.486.343.614 евра, што је у односу на 2024. годину повећање за додатних 188.432.539 евра (14,52%).

Укупан увоз у слободне зоне је износио 4.807.745.946 евра и то увоз репроматеријала потребног за процес производње 4.557.056.529 евра (42,37%), увоз робе корисника који се баве трговином 77.064.433 евра (-27,09%), док је услуга увезено у вредности од 173.339.295 евра (28,13%). Уједно, остварен је извоз у вредности од 6.294.089.560 евра и то извоз производних корисника 5.939.639.941 евра (32,84%), извоз корисника који се баве трговином у износу од 224.030.752 евра (23,65%), док је услуга извезено у вредности од 130.418.867 евра (49,05%). У овој пословној години, укупни увоз у слободним зонама је био већи за 39,68% у односу на 2024. годину, док је у односу на исти период извоз био већи за 32,79%. Највећи суфицит у спољнотрговинском пословању остварила је слободна зона „Шабац” у износу од 429.293.947 евра, затим следе слободне зоне у Новом Саду и Пироту, које су оствариле суфицит у износу од 218.636.090 и 208.436.964 евра респективно.

Графикон 6: Остварен спољнотрговински резултат (у еврима)

У слободним зонама послују и неке од највећих мултинационалних компанија, које се налазе на листи најуспешнијих извозника. Тако су се међу највећим извозницима Републике Србије у 2025. години позиционирале компаније које послују у слободним зонама.

Табела 1. Корисници слободних зона који су остварили највећи извоз у 2025. години

1	FCA Srbija	Италија	928.758.776
2	Mint Automotive Europe	Кина	535.978.422
3	Tigar Tyres	Француска	499.448.528
4	Aumovio	Немачка	324.352.466
5	LingLong International Europe	Кина	317.704.466
6	ZF	Немачка	278.797.535
7	Brose	Немачка	266.389.773
8	MeiTa	Кина	202.316.772
9	Valjaonica bakra Sevojno	Кина	198.541.076
10	Lear Corporation	Сједињене Америчке Државе	197.275.393

2.4. Утицај слободних зона на привредни развој Републике Србије

Слободне зоне су током 2025. године оствариле максималне резултате упркос чињеници да је годину обележила компликована геополитичка ситуација, ратови, пораст тензија између велих сила и економска несигурност, што се рефлектовало пре свега на глобалну трговину, сектор енергетике и међународне односе.

И у претходној години настављена су висока инвестициона улагања, пре свега немачких и кинеских компанија. Инвестирано је 747.720.299 евра, у изградњу објеката, куповину земљишта и најсавременије опреме чиме је извршен трансфер технологија, ИТ опрему, одржавање машина и алата и др.

Рекордни резултати су остварени и по броју запослених, вредности укупног промета, броја фабрика у зонама, као и вредностима остварене производње и извоза. Као директна последица инвестиционих улагања је пораст броја запослених. Укупно је на дан 31.12. 2025. године 49.974 радника радило у слободним зонама Републике Србије, што је за 1.484 радника више (3,06%) у односу на 2024. годину. Пораст броја запослених нарочито је био видљив у слободним зонама у Шапцу као и „ФАС” Слободној зони у Крагујевцу. Слободне зоне значајно утичу на смањење стопе незапослености, стварање радних места за локално становништво и подстицају развој привреде тог подручја.

Спољнотрговински суфицит које су оствариле компаније које послују у слободним зонама износио је 1.486.395.058 евра, уз остварени извоз робе и услуга од 6.294.089.560 евра. Повећање извоза од 32,79%, уз покривеност увоза извозом од 130,92% профилише слободне зоне као производне, извозно оријентисане које у значајној мери утичу на спољнотрговински биланс Републике Србије.

Истичемо да се број производних корисника у исто време повећао односу на 2024. годину. Укупно је 117 корисника своје производне активности организовало у 2025. години у режиму рада слободних зона. Ови корисници остварили су рекордну производњу, која је у 2025. години износила 6.392.831.425 евра, и у односу на 2024. годину додатно је порасла за 35,43% или за додатних 1.672.325.531 евра. Посебно је вредност производње порасла у слободној зони „ФАС” у Крагујевцу, затим у зонама у Новом Саду, Шапцу, Врању, Зрењанину и Ужицу. Корисници су остварили бројне пословне односе са привредним субјектима ван подручја слободних зона и користили услуге транспорта, шпедиције, грађевинских радова,

услуге оплемењивања и дораде, услуге одржавања машина, опреме и алата, заштите на раду, кетеринга и бројне друге услуге чиме су значајно допринели локалном економском развоју, као и развоју националне привреде.

Слободна зона „**Суботица**” је у 2025. години имала значајан утицај на привреду Републике Србије, нарочито Бачког округа, града Суботице и околине, упркос чињеници да је остварила мање успешне резултате у односу на 2024. годину. Вредност производње је износила 553.759.640 евра, што је за 3,69% мање у односу на 2024. годину. Паду производње највише је допринео пад пословних активности немачке компаније „*Flender*”.

Компаније које послују у слободној зони су пореклом из Европске уније и Сједињених Америчких Држава и највећим делом (99,78%) произведену робу пласирају на инострано тржиште.

Слободна зона значајно утиче на смањење незапослености у граду Суботици, његовој околини и Кикинди. Број запослених радника код корисника слободне зоне је износио 4.929 и то код корисника слободне зоне у Суботици 4.458, док је код корисника „*Zoppas Industries Serb*”, који послује на локацији у Кикинди било запослено 471 радник. Значајан број радника у слободној зони ангажован је из суседних места и околине, чиме је додатно повећана упосленост града и целе Бачке.

Корисници слободне зоне су остварили пословне односе и користили услуге бројних привредних субјеката из околине који послују ван режима рада слободне зоне, од којих су најважније: услуге транспорта и шпедиције, инжењеринга, дораде, услуге активног оплемењивања, ИТ услуге, осигурања објеката, исхране радника, књиговодствене услуге и др.

Слободна зона „Пирот” је лидер у броју корисника у режиму рада слободне зоне. У претходној години, укупно 72 корисника је пословне активности обављало у слободној зони.

Број радно ангажованих крајем 2025. године код корисника слободне зоне био је 5.743 и слободна зона је која запошљава највише радника одмах иза слободне зоне у Шапцу и Новом Саду. Имајући у виду да се простире на локацији у Пироту, Димитровграду и Бабушници, ова слободна зона има значајну улогу и позитиван утицај на привреду југоисточног дела земље.

Вредност остварене производње већа је за 5,50%, док је извоз произведене робе повећан за 8,90%. Уз повећање промета робе и услуга у зони од 8,93%, као и висине инвестиционих улагања у зони од 20.954.955 евра можемо да кажемо да се ниво пословне активности у 2025. години повећао у односу на 2024. годину.

Слободна зона је у овој пословној години остварила суфицит у спољнотрговинском пословању у износу од 208.436.964 евра, што је чини извозно оријентисаном слободном зоном.

Главни програм у Слободној зони „Пирот” је производња путничких и скутер гума компаније „*Tigar Tyres*” чији се производи извозе на тржишта Европе, Африке и Блиског Истока. Услуге које није у могућности да пружи својим корисницима, слободна зона обезбеђује од других привредних субјеката са подручја општине Пирот. Ова сарадња је нарочито изражена у области грађевинарства где су пројектанти и извођачи радова у слободној зони локалне фирме. Пословима царинског посредовања бави се, поред слободне зоне, десетак шпедитерских фирми из Пирота, Димитровграда, Ниша и Београда.

Слободну зона „Зрењанин” је 2025. година валоризовала висока инвестициона улагања из претходних година, пре свега кинеске компаније „*Linglong International Europe*”, која на подручју слободне зоне отворила своју прву фабрику аутогума у Европи. Висока инвестициона улагања од 1.114.119.736 евра у претходне четири године допринела су повећању осталих економских категорија.

Остварен је рекордан промет робе и услуга у вредности од 731.450.816 евра, што је за 21,77% више него у 2024. години.

Вредност остварене производње је такође била на рекордном нивоу и износила је 378.929.754 евра и у односу на 2024. годину је увећана за 40,55%, од чега је извоз произведене робе био већи за 46,55%.

У слободној зони је у 2025. години било запослено укупно 4.004 радника. Набавка робе са подручја ван зоне односи се на испоручиоце смоле, палета, иверице, фолија, подножја за каду, стопица, катализатора, као и картонске амбалаже. Ван слободне зоне, за потребе корисника, набављају се заштитна одела, ПВЦ елементи, храна за запослене, металне конструкције, дрвене конструкције, те разни потрошни и режијски материјали. Поред тога, користе се и услуге обезбеђења, као и превоза за запослене. Постоји низ добављача са територије Републике Србије који својим производима учествују у финалним производима који се израђују у Слободној зони „Зрењанин”.

Слободна зона „Нови Сад” је лидер међу слободним зонама у вредности оствареног промета. Остварен је промет у вредности од 2.489.029.079 евра, чиме је додатно порастао за 26,82% или за додатних 526.366.336 евра у односу на 2024. годину. Успешни пословни резултати последица су високих инвестиционих улагања у претходном периоду, ширења постојећих капацитета слободне зоне као и уласка нових корисника у режим рада слободне зоне. Укупно је у 2025. години инвестирано 216.427.025 евра и то у нову опрему као и реконструкцију и проширење постојећег пословног простора, затим у одржавање, ИТ опрему, лиценце и софтвере, линије за производњу и др. Најзначајније улагање од 145.583.204 остварила је немачка компанија „*Aumovio*”.

Слободна зона у Новом Саду је, такође лидер међу зонама и у вредности остварене производње која је износила 1.100.178.002 евра и која је у односу на 2024. годину већа за 284.003.145 евра (83,39%). Посебно се истиче чињеница да је вредност извоза произведене робе у слободној зони већи за 29,84% у односу на 2024. годину.

Корисници слободне зоне обављају пословне активности и са привредним субјектима изван подручја слободне зоне. Користе се услуге транспорта радника, материјала, и готових производа, затим услуге саветовања и безбедности на раду, монтаже и одржавања опреме, програмирања опреме, пуњења, паковања и друге услуге. Слободна зона се простира на више локација у Новом Саду, као и у општини Инђија у којој послују јапанске компаније „*Тоуо Tire Serbia*” и „*JFE Shoji*”.

„ФАС Слободна зона” Крагујевац је у 2025. години у потпуности ревитализовала своје пословање. Разлог лежи у чињеници да је *Stellantis* отпочео производњу новог, електричног модела аутомобила „*FIAT Grande Panda*”, као и електричног модела аутомобила „*Citroen C3*”. Пословање целокупне зоне зависи од компаније ФИАТ, обзиром да су кооперанти ове компаније корисници слободне зоне. Вредности оствареног промета, извоза произведене робе и број запослених су значајно порасли. Вредност укупног промета износила је 2.217.968.209 евра, што у односу на 2024. годину представља повећање од десет

пута. Вредност производње већа је 17 пута, док је вредност извоза такође удесетостручена. Пословање „ФАС Слободна зона” значајано утиче на пословање привредних субјеката који послују у Републици Србији, нарочито Шумадије и околине. Привредне гране на које је остварен значајан ефекат су: енергетика, транспорт, професионалне услуге, грађевинарство, угоститељство, индустрија обраде секундарних сировина, итд.

Слободна зона „Шабач” бележи раст, што је допринело да су сви економски показатељи на историјском максимуму. Слободна зона је лидер међу зонама по броју запослених, као и оствареног суфицита у спољнотрговинском пословању. Крајем године, чак 8.050 радника било је запослено у овој слободној зони и једина је слободна зона у којој је запослено више од 6.000 радника. У односу на 2024. годину, додатно је уписано 954 радника (13,44%). Вредност оствареног суфицита у спољнотрговинском пословању износила је 429.293.947 евра, што представља значајна средства и на националном нивоу. Велика инвестициона улагања у претходном периоду валоризовала су се и на остале економске категорије. У 2025. години остварен је максимум и у вредности промета робе и услуга који је достигао вредност од 1.513.351.811 евра, чиме је по први пут превазишао више од милијарду и по евра. У односу на 2024. годину, вредност промета порасла је за 19,43%, што је ову слободну зону позиционирало на треће место међу свим слободним зонама, одмах иза слободних зона у Новом Саду и „ФАС” Слободне зоне у Крагујевцу.

И у 2025. години, слободна зона је привукла 101.983.777 евра инвестиција, од чега је инвестиционо најактивнија била кинеска компанија „*Mint Automotive Europe*”.

Вредност остварене производње већа је за 32,10% и износи 1.017.478.859 евра, док је извоз корисника порастао за 20,96% и износи 864.944.573 евра. Највећи део производње (88,10%), корисници су пласирали на инострано тржиште, док је мањи део (11,90%), пласиран на тржиште Републике Србије као и корисницима других зона.

Корисници слободне зоне користе бројне услуге привредних субјеката који послују ван режима слободне зоне, нарочито градова Шапца, Инђије, Руме, Лознице и Ваљева, као што су: услуге извођења грађевинских радова, услуге транспорта, шпедиције, превоза радника, услуге кетеринга, заштите на раду и друге.

Слободна зона „Ужице” остварила је успешније резултате него у 2024. години.

Вредност промета робе и услуга у зони је у односу на претходну годину већа за 3,62%, вредност остварене производње за 9,79%, вредност извоза за 2,16%, док је ниво запослености одржан уз стандардан ниво инвестиција које ова слободна зона остварује у претходним годинама.

Остварени спољнотрговински суфицит у износу од 107.717.838 евра у значајној мери доприноси спољнотрговинском билансу Републике Србије.

Корисници слободне зоне, у којој претежно преовлађује металска индустрија, за потребе набавке сировина, репроматеријала, резервних делова, израде алата као и одржавања опреме, послују са 250 добављача са подручја града Ужица и околине. С обзиром да су корисници зоне извозно оријентисани и да дневно преко 40 камиона улази и излази из слободне зоне, евидентно је ангажовање предузећа која се баве транспортом. Поред наведеног, корисник зоне „Ваљаоница бакра” је највећи добављач наменске индустрије „Први партизан” из Ужица. Корисници зоне, компаније „Ваљаоница бакра” и „Импол Севал”, представљају ослонац читавог Златиборског округа.

У Слободној зони „Свилајнац” остварен је промет робе и услуга од 134.014.653 евра и у односу на 2024. годину већи је за 1,20%.

Корисници, пореклом из Републике Србије, Савезне Републике Немачке, Италије и Швајцарске остварили су позитиван спољнотрговински биланс у износу од 21.281.984 евра, уз повећање извоза од 2,65%.

Привредни субјекти који послују у слободној зони сарађују са пословним партнерима ван зоне тако што користе услуге транспорта, шпедиције, услуге оплемењивања, дораде и слично. Нарочито је то случај код компаније „Alpha Technics” која користи услуге фарбања, машинске обраде, цинковања, савијања, пескарења, антикорозивне заштите челичних конструкција и сл. изван зоне, као и компаније „Vossloh-Schwabe Serbia” која услуге дораде, израде нових алата, услуге каљења, полирања и ласерских наваривања проналази изван зоне, у Крагујевцу, чиме додатно упошљава привреду изван саме зоне. Корисници слободне зоне у потпуности користе концепт дуалног образовања, па тако компаније „Regent Lighting”, „S.H.E. Superior Heating Elements”, „Vossloh-Schwabe Serbia” већ дужи низ година оспособљавају ученике средњих школа за будући рад у овим компанијама. Овом облику пословања прикључила се и немачка компанија „Hoover Dam Technology Development&Production”, која реализује учење кроз рад за ученике образовног профила техничар мехатронике. Слободна зона је један од покретача општине Свилајнац и читавог Поморавског управног округа.

Слободна зона „Смедерево” је у 2025. години остварила успешније резултате у односу на 2024. годину, пре свега као последица повећања производње највећих корисника, белгијске компаније „Metech”, финске „PKC Wiring” и немачке „Koepfer”.

Вредност производње је већа за 25,10% у односу на 2024. годину, промета 23,34%, извоза 27,19%, док је остварен суфицит у спољнотрговинском пословању од 102.708.858 евра. Крајем 2025. године 4.240 радника је радило у слободној зони, док је ниво инвестиција удвостручен у односу на 2024. годину.

Компаније „Metech”, „PKC Wiring Systems” и „Kaizen”, успешно примењују усвојен систем дуалног образовања и на тај начин привлаче нова лица за рад у производним постројењима. Изван подручја зоне, корисници користе услуге активног оплемењивања, услужне обраде металних полупроизвода, сечења, пескирања, лакирања, као и услуге фине дораде полупроизвода од метала и пластике.

Корисници ове слободне зоне у свом пословању врше и активно оплемењивање, односно дораду полупроизвода и финалних производа ван зоне, пре свега услужне обраде металних полупроизвода, услуге сечења, пескирања, лакирања и фине дораде полупроизвода од метала и пластике. У Слободној зони „Смедерево” послује шест компанија у области металне индустрије. Захваљујући управо овој чињеници, остварена је кооперација не само међу корисницима слободне зоне, већ и у сектору малих и средњих предузећа изван подручја слободне зоне.

Слободна зона „Крушевац” је у претходној години у односу на 2024. остварила мање успешне резултате и то пре свега због пада производње турске компаније „Eurotay” и то пад промета робе и услуга за 13,42%, извоза за 8,44%, затим производње за 4,75%, као и запослености за 13,63%. Остварен је суфицит у спољнотрговинском пословању у износу од 8.212.402 евра. Слободна зона је лидер међу зонама у процентуалном учешћу домаћег

репроматеријала у процесу производње који у укупно утрошеном репроматеријалу учествује са 49,70%.

У слободној зони се производе гуме за тракторе, прикључна возила, мотокултиваторе, грађевинске машине, скутере и бицикле, пиротехничка средства, заштитна опрема, производи од текстила и одећа. Корисници слободне зоне користе услуге шпедитерских предузећа, услуге транспорта, одржавања машина, опреме и објеката као и услуге предузећа која послују изван граница слободне зоне, а која врше услуге активног оплемењивања за кориснике слободне зоне.

Слободна зона „Апатин” је у крајем 2025. године добила првог корисника, кинеску компанију „Finestamping” која је у фази тестне производње и која ће на подручју слободне зоне производити делове за моторе електричних аутомобила. Инвестирано је 12.789.695 евра, а сам ефекат улагања очекује се у наредном периоду.

У **Слободној зони „Врање”** у 2025. години корисници су наставили инвестиционе циклусе и подигли ниво инвестиција четири пута у односу на 2024. годину. Кинеске компаније „Xingyu Automotive Lighting Systems” и „Yusei Machinery” су оствариле вредност производње од 60.103.704 евра, која је у односу на 2024. годину већа за 40,66%. Највећи део производа пласира се на инострано тржиште (85,24%), мањи део од 102.131 евра (0,18%) пласира на тржиште Републике Србије, а део производње (14,59%) пласира у оквиру слободне зоне. Вредност извоза у претходној години већа је за 51,28% у односу на 2024. годину. Остварен је суфицит у спољнотрговинском пословању у износу од 13.467.725 евра, што и ову слободну зону профилише као извозно оријентисану.

Слободна зона „Прибој” је у 2025. години остварила успешније резултате у односу на претходну што је последица повећања производње највећег корисника слободне зоне, турске компаније „Flex Academy”, која на подручју слободне зоне производи челичне и пластичне водоводне цеви.

Вредност производње повећана је за 52,90%, док је у односу на 2024. годину промет већи за 70,74%. Највећи део произведене робе, корисници пласирају на инострано тржиште (86,95%), док се мањи део (13,05%) пласира на тржиште Републике Србије и унутар зоне. Слободна зона у Прибоју је једна од слободних зона која највише троши домаћи репроматеријал у процесу производње. У претходној години домаћи репроматеријал учествовао је са 45,08% у укупно утрошеном репроматеријалу.

Такође, корисници слободне зоне користе услуге привредних субјеката са територије града Прибоја и околине, и то услуге транспорта, банака, књиговодствене услуге, као и услуге оплемењивања и дораде за кориснике слободне зоне.

Слободна зона „Београд” је у 2025. години подигла ниво инвестиција за 65,71%. Инвестирано је 108.373.865 евра, а највећи део инвестиција долази из немачких компанија „ZF Serbia”, „Brose” и „MTU Maintenance Serbia”. Компанија „ZF Serbia” пореклом из немачког града Фридрихсхафена, која послује на локацији у Панчеву, налази се на листи најуспешнијих извозника из Републике Србије.

Број запослених у овој слободној зони на дан 31.12.2025. године је 4.196 радника, што је за 14,70% мање него у истом периоду 2024. године и последица је смањења броја запослених у кинеској компанији „Mei Ta Europe”, која послује на локацији у Баричу, као и

немачке компаније „ZF Serbia”. Део потреба за младом радном снагом задовољен је сарадњом са образовним институцијама, општинама града Београда, општином Стара Пазова као и градом Панчевом. Увођење радне снаге у посао, пратили су програми едукације који су се спроводили у земљи и иностранству.

Значајни су и резултати које је слободна зона остварила у спољнотрговинском пословању. Остварен је суфицит у износу од 139.226.070 евра, чиме зона доприноси смањењу националног дефицита у спољнотрговинском пословању.

Остварена је производња у вредности од 783.904.804 евра и у односу на 2024. годину мања је за 5,65%, а највећим делом (99,03%) је пласирана на инострано тржиште.

Корисници слободне зоне одржавали су стабилан ланац снабдевања како са добављачима тако и са пружаоцима услуга са домаћег тржишта. Обим пословања омогућио је да се постојећи ланац прошири новим добављачима, чиме је извршен значајан утицај на развој привредних делатности изван подручја слободне зоне, као и повећање запослености у окружењу. Домаћи привредни субјекти су обављали производне и услужне активности за потребе корисника слободне зоне, као што су услуге сервисирања опреме и алата, кетеринга, здравствене заштите запослених и сл. Корисници зоне, поред услуга шпедиције и транспорта, су ангажовали домаће привредне субјекте и за потребе складиштења отпада, противпожарне заштите, као и у сврху консалтинга, обука, стручних анализа и слично.

Слободна зона „Шумадија” је најмлађа слободна зона у Републици Србији, а у 2025. је успешно наставила свој развој имајући у виду да су пословни резултати бољи у односу на 2024. годину.

Кинеске компаније које послују у слободној зони „Shenchi Automotive Parts”, „Yanfeng Seating” и „Yanfeng International Automotive Technology” подигле су ниво производње за 20,29% у односу на 2024. годину, промета за 22,78% и извоза за 23,27%.

Највећи део производа (94,57%) корисници пласирају на инострано тржиште, док се мањи део (5,43%) пласира на тржиште Републике Србије и унутар слободне зоне. Остварен је суфицит у спољнотрговинском пословању у износу од 84.085.812 евра, чиме се и најмлађа слободна зона профилише као извозно оријентисана слободна зона. Успешни резултати постављају зону на место развоја Шумадије и града Крагујевца.

III Пословање привредних друштава за управљање слободним зонама

Према подацима из достављених извештаја за 2025. годину, укупни остварени приходи привредних друштава за управљање слободним зонама износили су 1.022.223.553,00 динара, расходи 962.841.740,00 динара, а остварена нето добит 59.381.813,00 динара.

У односу на 2024. годину, приходи су били већи за 15,55%, расходи за 18,69%, док је укупна нето добит била мања за 19,15%.

Назив привредног друштва за управљање Слободном зоном „Суботица” је **Друштво са ограниченом одговорношћу за управљање Слободном зоном „Суботица”**, са седиштем у Суботици, ул. Батинска бр. 94, ПИБ: 100852839, матични број: 08625689.

Град Суботица учествује са 84,2358% у оснивачком капиталу, „АТБ Север” а.д. Суботица учествује са 12,6022%, док сви остали оснивачи, и то: „Јавна складишта” д.о.о. за складиштење робе Суботица, „Adam-Šped System doo za transport i špediciju Subotica”, „Хемијска Индустрија Зорка” Палић, „Pan-Trade” д.о.о. Суботица, Вучинић Саша и Аутономна покрајина Војводине учествују са по 0,527% у оснивачком капиталу.

Привредно друштво управља слободном зоном укупне површине 100ha 64a 47m², која се простире на локацији у Суботици на површини од 76a 09a 72m², на локацији у општини Кикинда на површини од 3ha 18a 43m², на локацији у општини Сента на површини од 7ha 93a 95m² и на локацији у општини Кањижа на површини од 13ha 42a 37m².

Привредно друштво у коме је запослено 11 радника, остварило је укупне приходе 120.786.000,00 динара, расходи су износили 115.811.000,00 динара, а остварена нето добит 4.975.000,00 динара. У односу на 2024. годину нето добит је била мања за 21,41%.

Назив привредног друштва за управљање Слободном зоном „Пирот” је **„Слободна зона Пирот” а.д. Пирот**, ул. Николе Пашића бб, ПИБ: 100185123, матични број: 17108522.

Улог града Пирот износи 88,33%, улог „Nevea Global”, д.о.о. Београд износи 6,11%, улог „Униметал” д.о.о. Пирот износи 3,57%, Слободне зоне „Пирот” 1,64%, док улог „Прогрес” д.о.о. Пирот износи 0,35%.

Привредно друштво управља слободном зоном укупне површине 139ha 95a 15m², која се простире на локацији у граду Пироту на површини од 127ha 20a 82m², подручју општине Димитровград на површини од 4ha 85a 66m², као и на подручју општине Бабушница на површини од 7ha 88a 67m².

Привредно друштво у коме је запослено 41 радник, остварило је укупне приходе у износу од 487.355.392,00 динара, расходи су износили 479.595.218,00 динара, а остварена нето добит 7.760.174,00 динара. У односу на 2024. годину нето добит је већа три пута.

Назив привредног друштва за управљање Слободном зоном „Зрењанин” је **Друштво са ограниченом одговорношћу за управљање Слободном зоном „Зрењанин”**, са седиштем у Зрењанину, ул. Цветна бр. 1, ПИБ: 103803745, матични број: 20019778.

Оснивачки улог компаније „Kolpa” д.о.о. Зрењанин износи 90,00%, док је удео града Зрењанина у оснивачком капиталу 10,00%.

Привредно друштво запошљава три радника и управља слободном зоном површине 492ha 76a 93m².

Ово привредно друштво је у 2025. години остварило укупне приходе у износу од 50.192.291,00 динара, док су расходи износили 26.072.891,00 динара, а остварена нето добит 24.119.400,00 динара. У односу на 2024. годину нето добит је била већа за 28,00%.

Назив привредног друштва за управљање Слободном зоном „Нови Сад” је **„Слободна зона Нови Сад” д.о.о. Нови Сад**, ул. Бајчи Жилинског бр. 5а, ПИБ: 104787812, матични број: 20238526.

Удео оснивача „Јавно складиште слободна царинска зона Нови Сад” а.д. Нови Сад у оснивачком капиталу друштва износи 75,00%, док физичко лице Стефан Возаб учествује са 25,00% у оснивачком капиталу.

Површина Слободне зоне „Нови Сад” обухвата територију укупне површине 291ha 19a 97m² и то у граду Новом Саду на површини од 212ha 45a 45m², као и на територији општине Инђија на површини од 78ha 74a 52m².

Ово привредно друштво, у коме је запослено 27 радника, имало је укупне приходе у износу од 161.327.046,00 динара, док су расходи износили 160.352.259,00 динара, а остварена нето добит 974.787,00 динара. У односу на 2024. годину нето добит је мања за 92,28%.

Назив привредног друштва за управљање слободном зоном „ФАС Слободна зона” је **„СЗ ФАС” д.о.о. Крагујевац**, ул. Косовска бр. 4, ПИБ: 106270251, матични број: 20567279.

Оснивач овог привредног друштва је предузеће „FCA Srbija” д.о.о. Крагујевац.

Привредно друштво управља слободном зоном укупне површине 176ha 45a 62m².

„ФАС Слободна зона” д.о.о. је остварила укупне приходе 2.816,00 динара, расходи су износили 2.844,00 динара и остварен је нето губитак од 28,00 динара. У односу на 2024. годину нето губитак је већи за 99,91%.

Назив привредног друштва за управљање Слободном зоном „Шабац” је **„Слободна зона Шабац” д.о.о. Шабац**, ул. Господар Јевремова 6, ПИБ:106312637, матични број: 20576049.

Оснивач привредног друштва за управљање слободном зоном је град Шабац.

Површина Слободне зоне „Шабац” износи 444ha 49a 40m² и простире се на подручју града Шапца на површини од 333ha 22a 99m², општине Рума на површини од 48ha 06a 87m², општине Лозница на површини од 38ha 32a 54m², као и на локацији града Ваљева на површини од 24ha 87a 00m².

Друштво за управљање слободном зоном у коме је запослено шест радника, остварило је укупне приходе у износу од 35.859.832,00 динара, док су расходи износили 35.424.053,00 динара, а остварена је нето добит од 435.779,00 динара. У односу на 2024. годину нето добит је мања за 41,00%.

Назив привредног друштва за управљање Слободном зоном „Ужице” је **„Слободна зона Ужице” д.о.о. Севојно**, ул. Првوماјска бб, ПИБ: 106554104, матични број: 20630051.

Оснивачи слободне зоне, град Ужице, „Ваљаоница бакра Севојно” а.д. Севојно и „Импол Севал ваљаоница алуминијума” а.д. Севојно учествују са по 33,33% у основном капиталу друштва.

Површина Слободне зоне „Ужице” износи 55ha 38a 52m².

Наведено привредно друштво у коме је запослено девет радника, имало је укупне приходе 28.531.000,00 динара, расходи су износили 30.229.000,00 динара, а остварен је губитак од 1.698.000,00 динара.

Назив привредног друштва за управљање Слободном зоном „Свилајнац” је **„Привредно друштво за управљање Слободном зоном Свилајнац” д.о.о. Свилајнац**, ул. Светог Саве бр. 102, ПИБ: 107229875, матични број: 20759623.

Оснивач овог привредног друштва је општина Свилајнац.

Површина слободне зоне којом управља привредно друштво износи 57ha 33a 73m² и целокупна се простире на подручју општине Свилајнац.

Наведено привредно друштво у коме су запослена три радника, имало је укупне приходе 7.731.233,00 динара, док су расходи износили 7.212.125,00 динара, тако да је остварен нето добитак од 519.108,00 динара.

Назив привредног друштва за управљање Слободном зоном „Смедерево” је **„Слободна зона Смедерево” д.о.о. Смедерево**, ул. Ђуре Салаја бр. 17, ПИБ: 107438283, матични број: 20802715.

Оснивачи, град Смедерево и предузеће „Metech” д.о.о. Смедерево имају по 30,00% удела, док остали оснивачи: „Tomi Trade” д.о.о. Смедерево, „Profiweld” д.о.о. Смедерево, „Inter-Mehanika” д.о.о. Скореновац и „Nafta” а.д. Београд, учествују са по 10,00% у основном капиталу друштва.

Површина Слободне зоне „Смедерево” износи 545ha 80a 73m² и простире се на подручју града Смедерева на површини од 540ha 52a 44m² и на територији града Пожаревца на површини од 5ha 28a 29m².

Привредно друштво запошљава једног радника, остварило је укупне приходе у износу од 33.597.883,00 динара, док су расходи износили 18.244.153,00 динара, тако да је остварена нето добит од 15.353.730,00 динара. У односу на 2024. годину нето добит је била већа за 15,24%.

Назив привредног друштва за управљање Слободном зоном „Крушевац” је **„Слободна зона Крушевац” д.о.о. Крушевац**, ул. Паруновачка бр. 18V, ПИБ: 107508760, матични број: 20817526.

Оснивач слободне зоне град Крушевац учествује са 40,00%, док „Мерима Тренд” д.о.о. Крушевац и „Trajal Корпорација” а.д. Крушевац учествују са по 30,00% у основном капиталу привредног друштва.

Површина Слободне зоне „Крушевац” износи 127ha 39a 18m² и простире се на локацији у граду Крушевцу на површини од 114ha 85a 20m² као и на локацији у граду Краљево на површини од 12ha 53a 98m².

Наведено привредно друштво у коме су запослена два радника, имало је укупне приходе 5.643.670,00 динара, док су расходи износили 5.596.355,00 динара, тако да је остварена нето добит од 47.315,00 динара. У односу на 2024. годину нето добит је мања за 90,76%.

Назив привредног друштва за управљање Слободном зоном „Апатин” је **„Слободна зона Апатин” д.о.о. Апатин**, ул. Српских владара бр. 29, ПИБ: 108204648, матични број: 20951931.

Оснивач слободне зоне је општина Апатин са уделом од 100%.

Површина Слободне зоне „Апатин” износи 122ha 17a 04m² и цело подручје зоне се налази на локацији општине Апатин.

Наведено привредно друштво у коме су запослена три радника, имало је укупне приходе 4.742.200,00 динара, док су расходи износили 4.734.819,00 динара, тако да је остварен нето добитак од 7.381,00 динара. У односу на 2024. годину нето добит је већа шест пута.

Назив привредног друштва за управљање Слободном зоном „Врање” је **„Слободна зона Врање” д.о.о. Врање**, ул. Милентија Поповића бр. 1, ламела 5, ПИБ: 108023766, матични број: 20917962.

Оснивач овог привредног друштва је град Врање са уделом од 100%.

Површина Слободне зоне „Врање” износи 132ha 99a 99m² и простире се на локацији у граду Врању на површини од 123ha 93a 30m² као и на локацији у граду Нишу на површини од 9ha 6a 69m².

Наведено привредно друштво у коме је запослено шест радника, имало је укупне приходе 17.014.176,00 динара, док су расходи износили 16.425.801,00 динара, тако да је остварена нето добит од 588.375,00 динара. У односу на 2024. годину нето добит је мања за 29,47%.

Назив привредног друштва за управљање Слободном зоном „Прибој” је **„Слободна зона Прибој” д.о.о. Прибој**, ул. 12. јануара бр. 5/2, ПИБ: 108940370, матични број: 21097110.

Оснивач овог привредног друштва је град Прибој са 100% уделом.

Површина Слободне зоне „Прибој” износи 26ha 90a 69m².

Наведено привредно друштво у коме је запослено 13 радника, имало је укупне приходе 19.389.353,00 динара, док су расходи износили 22.032.827,00 динара, тако да је остварен нето губитак од 2.643.474,00 динара.

Назив привредног друштва за управљање Слободном зоном „Београд” је **„Слободна зона Београд 2015” д.о.о. Београд-Палилула**, ул. Омладинских бригада 866, ПИБ: 109168166, матични број: 21136492.

Оснивач овог привредног друштва је град Београд.

Површина Слободне зоне „Београд” износи 205ha 78a 00m² и простире се на локацији у Београду на површини од 98ha 31a 44m², на локацији у Панчеву на површини од 81ha 77a 84m² и на подручју општине Стара Пазова на површини од 25ha 68a 72m².

Наведено привредно друштво у коме је запослено четири радника, имало је укупне приходе 28.867.661,00 динара, док су расходи износили 23.521.395,00 динара, тако да је остварена нето добит од 5.346.266,00 динара. У односу на 2024. годину нето добит је мања за 42,07%.

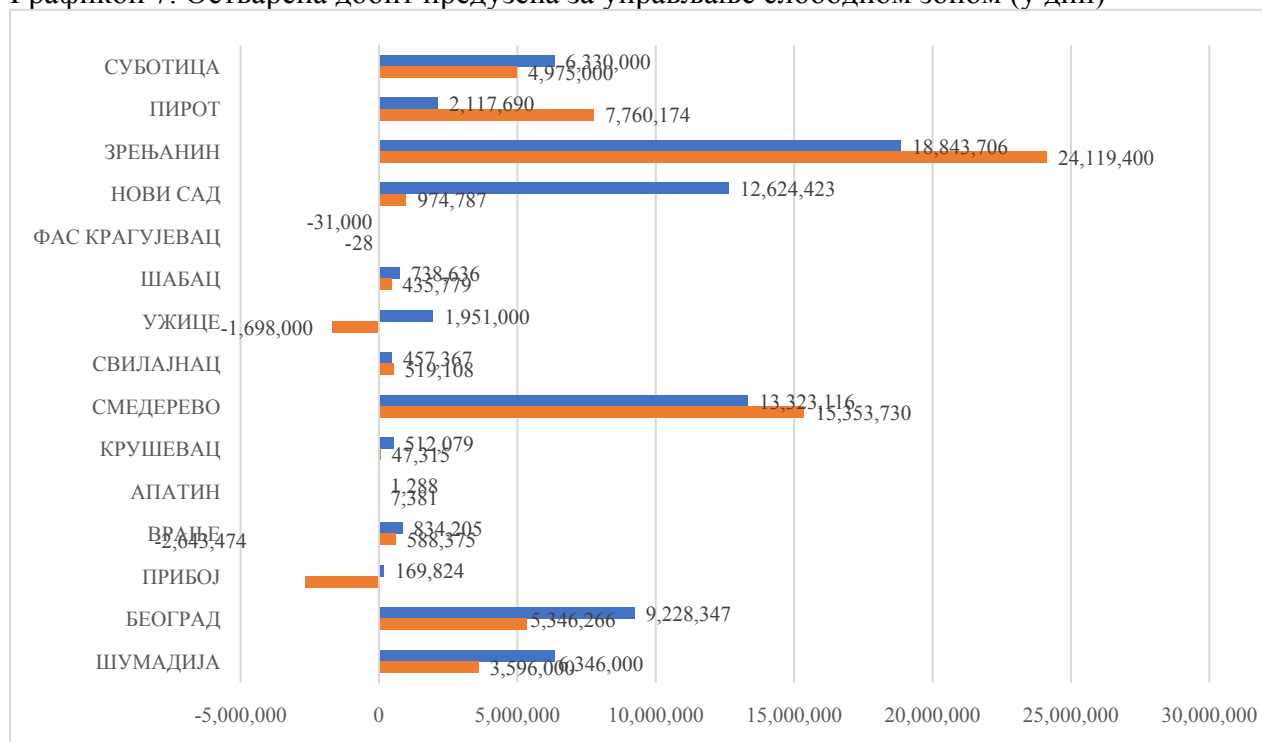
Назив привредног друштва за управљање Слободном зоном „Шумадија” је **„Слободна зона Шумадија” д.о.о. Крагујевац**, ул. Трг Тополиваца бр. 4, ПИБ: 111370115, матични број: 21470872.

Оснивач овог привредног друштва је град Крагујевац.

Површина Слободне зоне „Шумадија” износи 21ha 80a 00m².

Наведено привредно друштво у коме су запослена пет радника, имало је укупне приходе 21.183.000,00 динара, док су расходи износили 17.587.000,00 динара, тако да је остварена нето добит од 3.596.000,00 динара. У односу на 2024. годину нето добит је мања за 43,33%.

Графикон 7. Остварена добит предузећа за управљање слободном зоном (у дин)

IV Пословање корисника слободних зона

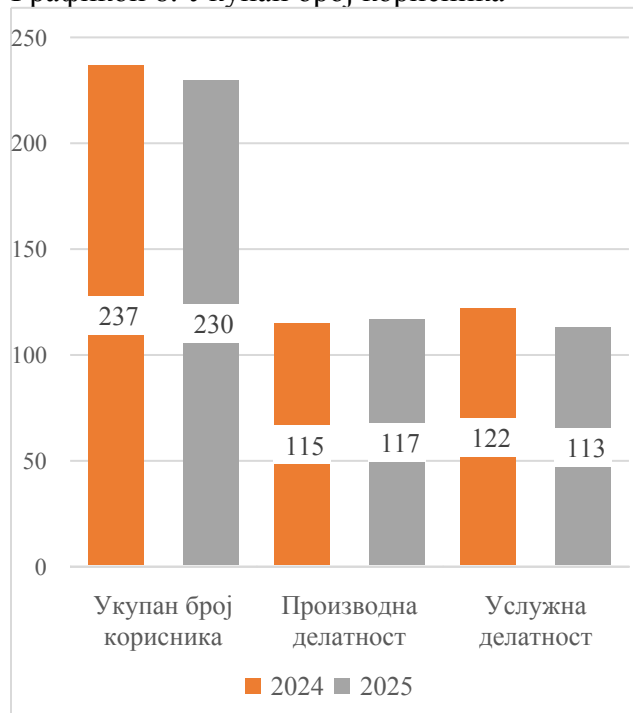
4.1. Број и структура корисника

У слободним зонама Републике Србије у 2025. години пословало је 230 корисника, од чега 183 домаћих и 47 страних корисника. У односу на 2024. годину укупан број корисника је мањи за 4,21%, док је број производних компанија порастао на 117 (1,74%), а 113 корисника се бавило услужном делатношћу.

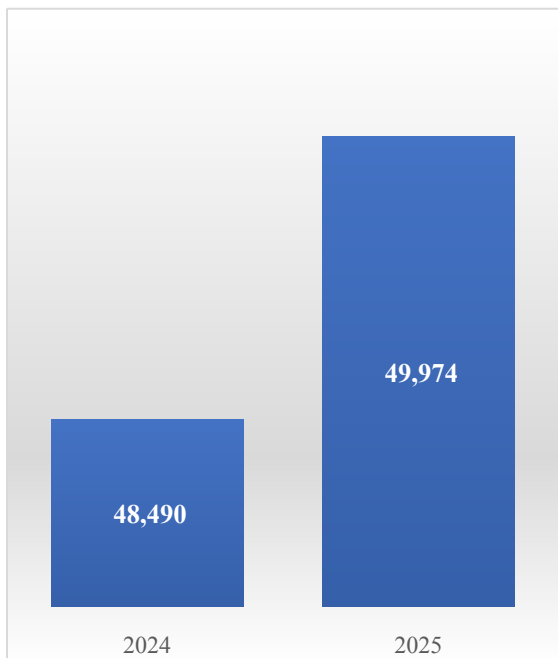
Укупан број запослених код корисника зона био је 49.974 и упркос неповољној геополитичкој ситуацији која је обележила 2025. годину додатно је порастао за 1.484 радника (3,06%).

Највећи број запослених је био код корисника који се баве производњом, 49.500 радника (99,05%), што уз ниво вредности производње и извоза, слободне зоне профилише као производне слободне зоне које су извозно оријентисане. Мањи број, 474 радника (0,95%), је било запослено код корисника који се баве услужном делатношћу.

Графикон 8. Укупан број корисника

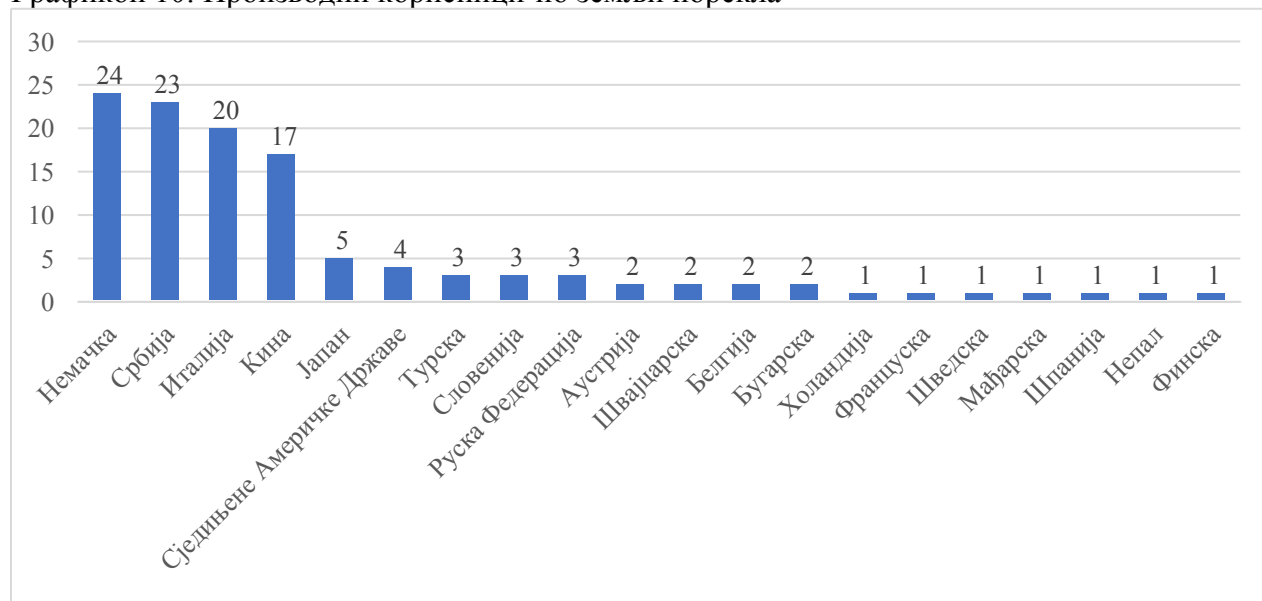

Графикон 9. Укупан број запослених

У режиму рада слободне зоне је у претходној години пословало 117 производних корисника из 20 земаља, са три континента. Највише производних корисника долази из Савезне Републике Немачке, 24, затим следе корисници пореклом из Републике Србије и Италије. Из Републике Србије послују 23 корисника, док је из Италије 20 корисника у режиму рада слободне зоне. Приметан је пораст броја кинеских компанија у слободним зонама уз равномерну распоређеност широм Србије, чак 17 великих кинеских производних компанија.

Графикон 10: Производни корисници-по земљи порекла

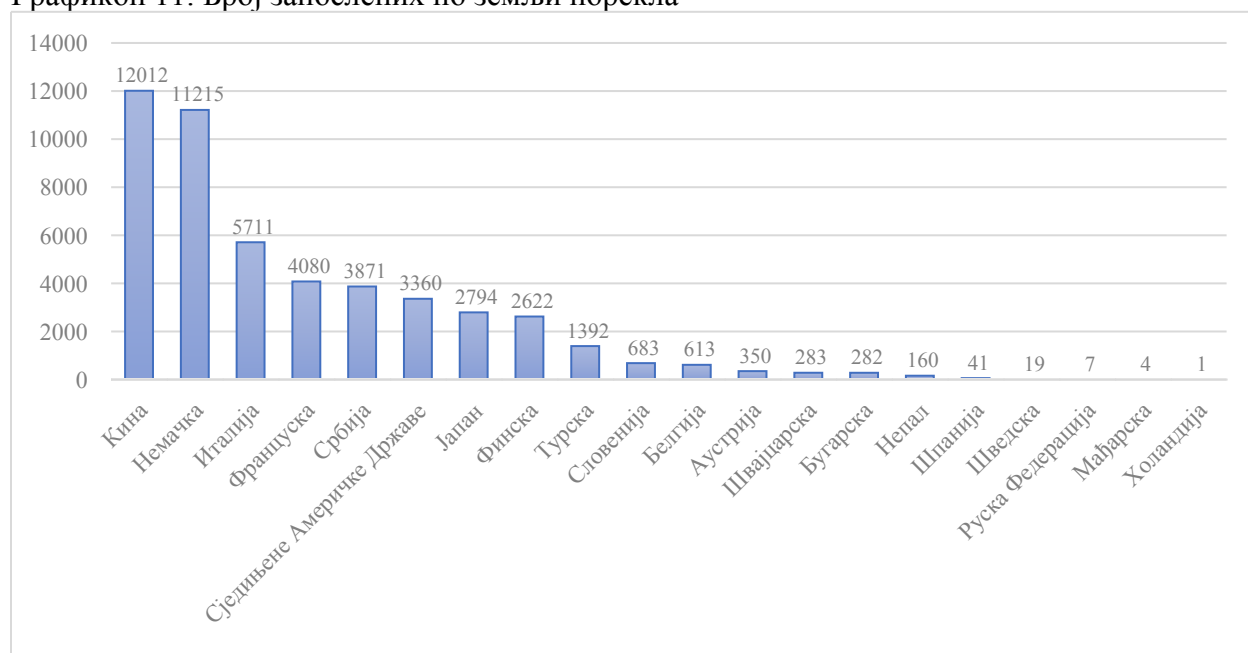
Посматрајући распоређеност производних компанија по регионима Републике Србије, можемо да кажемо да највећи број ових корисника послује у региону Шумадије и Западне Србије (42 фабрике), затим Војводине (37), док у регионима Јужне и Источне Србије и Београда послује 32 и 6 производних корисника респективно.

Графикон 11: Приказ заступљености производних корисника по регионима Републике Србије

Додатно, када у обзир узмемо укупан број запослених у производним компанијама, закључујемо да највише људи ради код корисника пореклом из НР Кине где је запослено 12.012 радника, затим у немачким компанијама - 11.215 радника, док је у италијанским компанијама и компанијама из Републике Француске запослено 5.711 и 4.080 радника респективно. У односу на претходни извештајни период компаније пореклом из НР Кине по први пут запошљавају највише радника, а приметно је и знатно повећање запослености у италијанским компанијама, пре свега као последица високих инвестиционих улагања у компанији Фиат аутомобили Србија у Крагујевцу.

Графикон 11: Број запослених по земљи порекла

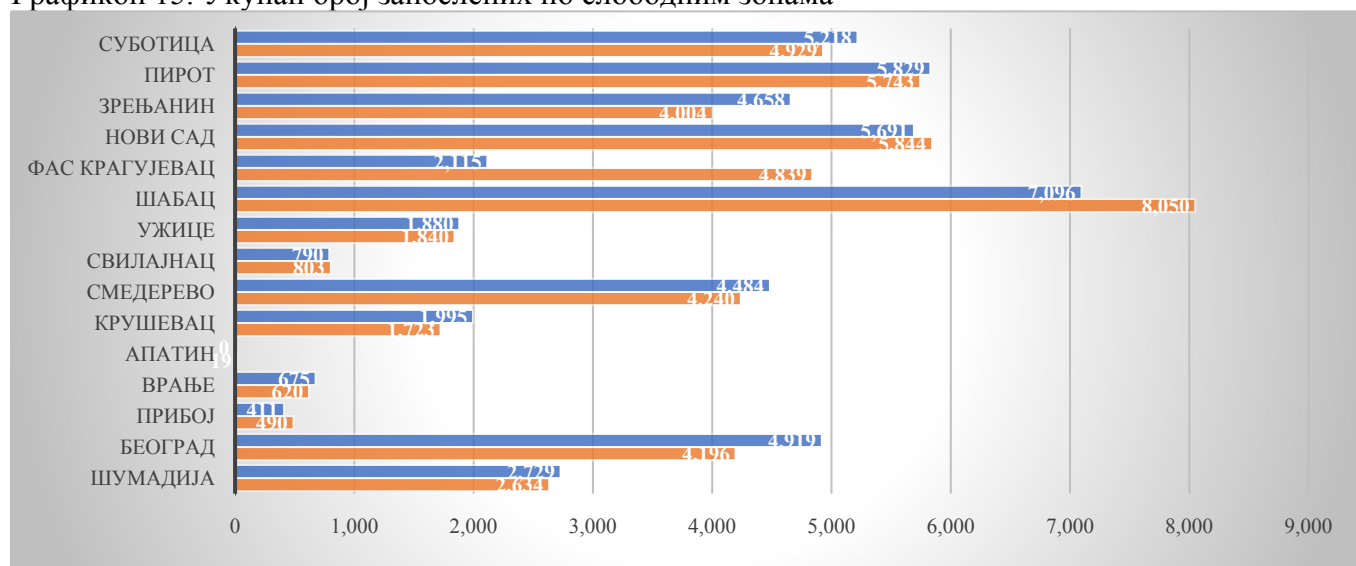

Највећи раст запослености остварен је у Слободној зони „ФАС“ у Крагујевцу и Слободној зони „Шабац“ у Крагујевцу у којима је додатно запослено 2.724 и 954 радника респективно.

Пораст запослености у слободној зони у Крагујевцу резултат је великих инвестиционих улагања италијанске компаније Фиат, која у фабрици покренула производњу два модела електричних аутомобила.

Раст запослености у Слободној зони „Шабац“, последица је уласка компаније „Adient Automotive“ у режим рада ове слободне зоне, као и повећања броја запослених код скоро свих корисника слободне зоне, пре свега немачких и кинеских компанија.

Графикон 15. Укупан број запослених по слободним зонама

4.2. Пословање корисника који се баве производном делатношћу

Током 2025. године, у 15 слободних зона 117 корисника се бавило производном делатношћу што је за два корисника више (1,74%) у односу на 2024. годину.

У слободним зонама Републике Србије укупна вредност остварене производње у 2025. години је износила 6.392.831.425 евра и у односу на 2024. годину већа је за 35,43%, што у апсолутној вредности, износи чак 1.672.325.531 евра.

У вредности укупно произведене робе учешће домаћег репроматеријала је износило 387.949.976 евра, а учешће иностраног репроматеријала 4.251.197.420 евра.

У односу на 2024. годину, вредност утрошеног домаћег репроматеријала у процесу производње је већи за 15,00%, док је вредност утрошеног иностраног репроматеријала у процесу производње порастао за 45,92%.

На инострано тржиште пласирано је производа у вредности од 5.939.639.941 евра (90,95%), на домаће тржиште 193.631.299 евра (2,96%), док је део производње у износу од 397.623.940 евра (6,09%) пласиран унутар слободних зона Републике Србије.

Графикон 16. Пласман робе производних корисника по тржиштима

Производни корисници су током 2025. године значајно подигли ниво производње, а компаније из индустријски најразвијених земаља, Италије, Француске, НР Кине, Сједињених Америчких Држава и Немачке се налазе на листи компанија које су највише произвеле у овој пословној години.

Највећи произвођачи углавном припадају сектору аутомобилске индустрије. То су високотехнолошке компаније које производе делове за комерцијална и путничка возила, тачније делове за управљање кретањем возила, за безбедност, аутоматизовану вожњу, електричну мобилност, аутогуме, шасије, кабловске системе и др. док остали произвођачи припадају металској индустрији и индустрији производње ветрогенератора.

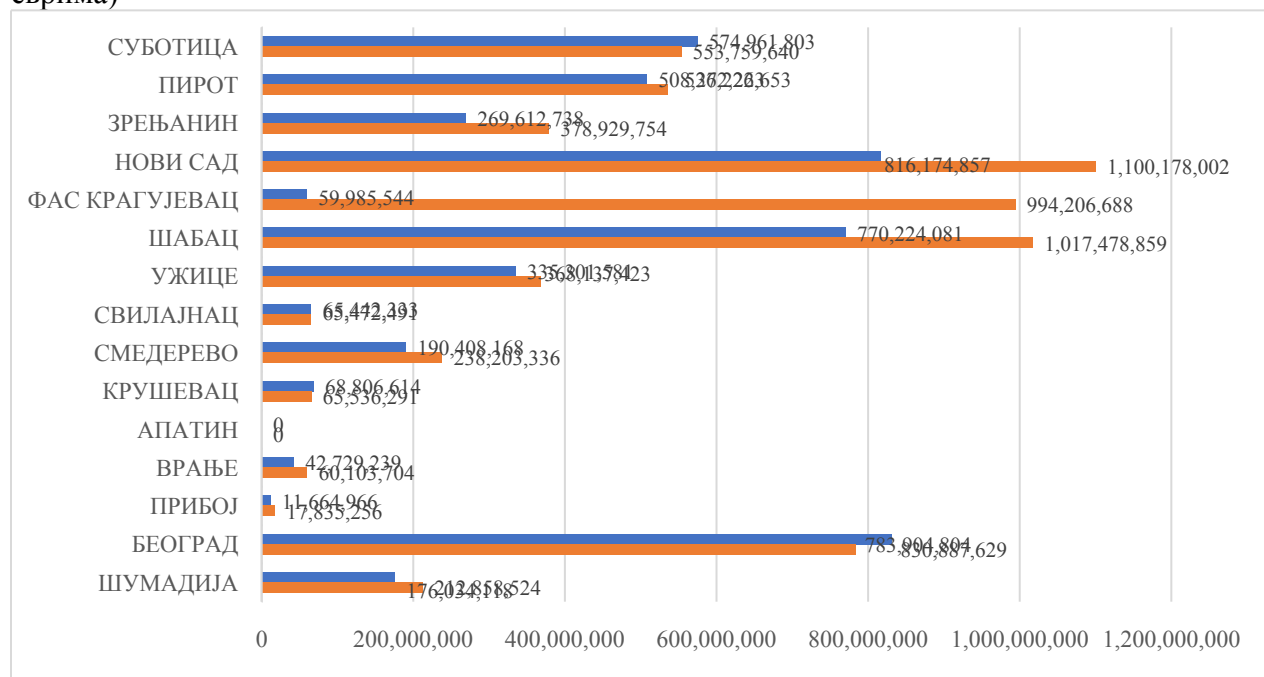
Табела 2. Највећа остварена вредност производње по корисницима (у еврима)

Р.БР.	Компанија	Земља порекла	Слободна зона	Вредност остварене производње (у ЕУР)
1.	FCA Srbija	Италија	ФАС	971.846.557
2.	Minth Automotive Europe	Кина	Шабац	557.436.512
3.	Tigar Tyres	Француска	Пирот	495.662.582
4.	LingLong International Europe	Кина	Зрењанин	322.647.257
5.	ZF Serbia	Немачка	Београд	303.021.272
6.	Aumovio	Немачка	Нови Сад	301.655.300
7.	Brose	Немачка	Београд	269.395.007
8.	Valjaonica bakra Sevojno	Србија	Ужице	220.125.236
9.	Mei Ta Europe	Кина	Београд	205.787.452
10.	Lear Corporation	САД	Нови Сад	197.275.393

Скоро све слободне зоне су значајно подигле вредности остварене производње у 2025. години, изузев слободних зона у Суботици, Београду и Крушевцу.

Слободна зона ФАС у Крагујевцу је у овој години подигла ниво производње 17 пута у односу на 2024. годину. Тренутна производња у фабрици Фиат, фокусирана је пре свега на модел FIAT Grande Panda, који се производи у електричној, хибридној и бензинској верзији. Фабрика послује у оквиру групације Steallantis, а поред ове марке, паралелно се склапа и модел Citroen C3. Модернизација погона омогућила је да Крагујевац постане један од важнијих центара за производњу мањих и приступалнијих возила, пре свега за европско тржиште.

Графикон 17. Вредност остварене производње у 2025. години по слободним зонама (у еврима)

4.3. Услуге у слободним зонама

Поред корисника који се баве производњом, у слободним зонама Републике Србије послују и корисници који се баве услужном делатношћу и који доприносе искоришћавању слободних капацитета у оквиру слободних зона. Ови корисници пружају и користе најразнородније услуге, како би оптимизовали пословање. Укупан промет услуга у слободним зонама у 2025. години износио је 632.990.285 евра и у односу на 2024. годину већи је за 3,02%. Вредност пружених услуга износила је 243.040.910 евра, што представља смањење од 5,43% у односу на 2024. годину, док су корисници слободних зона примили услуга у вредности од 389.949.375 евра, што у односу на 2024. годину представља повећање од 9,10%.

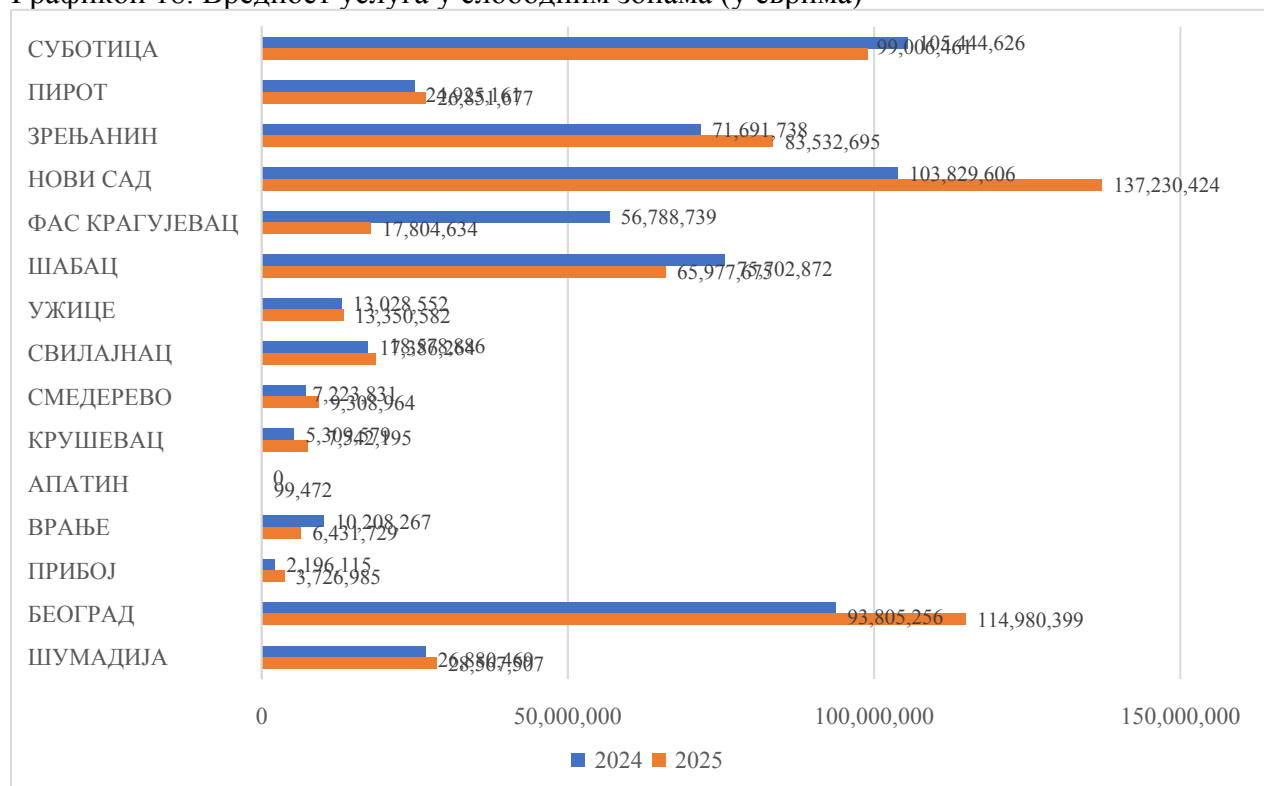
Пружене услуге корисника слободних зона односе се, пре свега на услуге активног оплемењивања, која је најзаступљенија у слободним зонама у Суботици, Зрењанину и Београду, затим на услуге обучавања и консалтинга, администрације, ИТ подршке, услуге истраживања и развоја, разне инжењерске услуге, услуге тестирања, обуке запослених и др.

Укупна вредност пружених услуга у слободним зонама је, без услуге активног оплемењивања, износила 111.492.476 евра и у односу на 2024. годину мања је за 3,02%.

Услуге које корисници слободних зона користе још су разнородније и значајније за Републику Србију, обзиром да додатно упошљавају привреду и пружају их компаније које послују на домаћем тржишту. Корисници слободних зона примили су услуга у вредности од 389.949.375 евра, од чега је 216.610.080 (55,55%) евра вредности услуга примљених са тржишта Републике Србије. Услуге које корисници слободних зона примају су услуге транспорта и шпедиције, накнаде за рад у режиму рада слободне зоне, услуге инсталације и одржавања опреме, манипулације отпадом, угоститељске услуге, услуге царинског посредовања, штампе, књиговодствене услуге, електронергетске и телекомуникационе, затим услуге адвоката, преводиоца, услуге закупа и складиштења, медицинске и ИТ услуге, комуналне услуге и др.

Међу услужним корисницима су и компаније које се баве трговином и које су у 2025. години унеле робу у вредности од 89.370.496 евра и то са тржишта Републике Србије робе у вредности 12.306.063 евра (13,77%), док је увезено робе у вредности од 77.064.433 евра (86,23%). На тржиште Републике Србије пласирано је робе у вредности од 120.233.257 евра (32,63%), на тржиште ванцаринског подручја Републике Србије 224.030.753 евра (60,80%), док је мањи део у износу од 24.228.540 евра (6,57%) пласиран корисницима слободних зона.

Графикон 18. Вредност услуга у слободним зонама (у еврима)

Резиме

Слободне зоне наставиле су свој развој, па су и у 2025. години забележиле значајан раст у кључним економским категоријама, упркос изазовима које је донела сложена геополитичка ситуација у Европи и свету. Број фабрика и запослених у слободним зонама, вредност остварене производње, промета и извоза, достигли су своје рекорде уз висок ниво инвестиција, што потврђује улогу и значај слободних зона и њихов допринос привредном развоју и економском јачању Републике Србије.

Корисници слободних зона наставили су са интензивним **инвестиционим активностима** и у 2025. години, уз укупна улагања од 747.720.299 евра. Највећи део тих инвестиција (97,98%) долази из директних страних инвестиција, индустријски најразвијенијих земаља попут земаља Европске уније, НР Кине, Јапана, Швајцарске и Сједињених Америчких Држава, док је мањи део (2,02%) инвестиран од стране домаћих компанија. И у претходној години, сваки пети евро из страних директних инвестиција (20,93%) инвестиран је у слободне зоне Републике Србије. Имајући у виду да су инвестициони циклуси поједних корисника, и постојећих и будућих у току, очекује се да инвестициона активност у слободним зонама остане на сличном нивоу и у наредном периоду.

Као директна последица инвестиционих улагања у претходном периоду је пораст броја запослених, с обзиром да је крајем 2025. године било запослено 49.974 радника, или за 1.484 (3,06%) више него у 2024. години. Највећи пораст броја запослених забележен је у

Слободној зони „ФАС” у Крагујевцу, која је упослила додатних 2.724 радника, где је број радника практично више него удвостручен у односу на 2024. годину. За слободну зону у оквиру које послује *Stellantis* група и њену потпуну ревитализацију најзначајније је покретање производње *FIAT Grande Pande* и *Citroen C3*, хибридних, бензинских и електричних верзија аутомобила намењених пре свега европском тржишту.

Чињеница је да је у слободној зони у Шапцу запослено више од 8.000 радника, да чак осам слободних зона у Републици Србији запошљава више од 4.000 радника, чиме слободне зоне знатно доприносе смањењу незапослености, нарочито у локалним самоуправама у оквиру којих послују.

Логично, забележен је и пораст **броја производних корисника** у слободним зонама. Укупно 117 корисника је производне активности обављало у оквиру слободних зона Републике Србије. Највећи број, њих 24, су немачке компаније, 23 компаније су домаће, док је 20 компанија пореклом из Републике Италије. У претходном периоду приметно је повећање броја производних корисника пореклом из НР Кине, којих сада већ 17 послује у слободним зонама Републике Србије.

Значајна улагања у слободне зоне у претходном периоду одразила су се и на ниво **остварене производње**. Вредност производње у слободним зонама у 2025. години достигла је свој историјски максимум и износила је **6.392.831.425 евра**, што у односу на 2024. годину представља повећање за 1.672.325.531 евра (35,43%). Највећи део производње пласиран је ван граница Републике Србије (90,95%), док је остатак (9,05%) пласиран на тржиште Републике Србије и унутар слободних зона. Посебно је значајно што је у чак 12 слободних зона дошло до пораста производних активности, да је у слободној зони у Апатину у току припрема за отпочињање производње, док је у слободним зонама у Суботици, Крушевцу и Београду забележен благ пад производње.

У слободним зонама у 2025. години је дошло и до значајног **повећања извоза робе**, који је у односу на 2024. годину већи за **32,48%** и то извоза производних корисника за 32,84% и извоза компанија које се баве трговином за 23,65%. Укупан извоз робе из слободних зона Републике Србије износио је 6.163.670.693 евра и за 1.511.220.651 евра је већи него у 2024. години. На републичком нивоу у истој години, извезено је робе у вредности од 33.042.533.220 евра² те **учешће извоза робе из слободних зона у укупном извозу Републике Србије у 2025. години чини 18,57%** што такође представља повећање у односу на претходну годину. Треба истаћи да се корисници слободних зона, компаније „ZF Serbia” „Tigar Tyres” и „FIAT Automobili Srbija” налазе на листи највећих извозника из Републике Србије.

С тим у вези, слободне зоне значајно доприносе и **позитивном спољнотрговинском билансу** Републике Србије. У 2025. години остварен је суфицит у спољнотрговинском пословању у износу од 1.486.395.058 евра, **уз пуну покривеност увоза извозом**, што слободне зоне потврђује као извозно оријентисане зоне.

Вредност услуга у 2025. години износила је 632.990.285 евра, од чега је 243.040.910 евра вредност пружених услуга у слободним зонама, док је 389.949.375 евра вредност примљених услуга и првенствено се односе на услуге активног оплемењивања, издавање пословног, производног и складишног простора, накнаде које корисници плаћају за рад у режиму рада слободне зоне, транспортне и остале логистичке услуге које се пружају корисницима слободних зона, различите услуге одржавања опреме, ИТ услуге, електроенергетске, консултантске и др.

²Према подацима Републичког завода за статистику

Висока инвестициона улагања у претходном периоду, довела су до повећања броја фабрика у слободним зонама, те ширења капацитета постојећих корисника и повећања нивоа производње, што је неминовно допринело остварењу историјски високог нивоа промета робе и услуга у слободним зонама.

Тако је **вредност укупног промета** у слободним зонама износила **12.528.119.102 евра** и у односу на 2024. годину, већа је за 3.154.209.053 евра (33,65%). У свим слободним зонама је дошло до значајног повећања промета, осим у слободним зонама у Београду и Крушевцу.

Закључак

Анализом извештаја о пословању слободних зона за 2025. годину, која су доставила привредна друштва за управљање слободним зонама, можемо закључити да упркос сложеној геополитичкој ситуацији у свету, ратовима, трговинским сукобима, енергетској нестабилности и растућем ривалству великих сила, која је додатно дестабилизovala међународне односе и глобалну економију, зоне бележе историјски максимум у свим економским категоријама, док је ниво инвестиција и даље висок.

Специфичност ове пословне године је потпуна ревитализација „ФАС” слободне зоне у Крагујевцу у оквиру које послује *Stellantis* са својим кооперантима. Покренута је производња два нова модела аутомобила – *FIAT Grande Panda* и *Citroen C3*, чиме је фабрика постала један од важнијих производних центара компаније у овом делу Европе. Оба модела производе се у бензинским, хибридни и електричним верзијама, што представља значајан корак ка модернизацији и електрификацији аутомобилске индустрије у Србији. Значајна инвестициона улагања како би се производња ова два модела аутомобила покренула у претходном периоду довела су до повећања промета у слободној зони, која је удесетостручена у односу на 2024. годину уз запошљавање додатних 2.724 радника у односу на исти период.

Настављена су висока инвестициона улагања из претходног периода па је и у претходној години инвестирано близу 750 милиона евра, од чега је више од 730 милиона евра директних страних инвестиција, из технолошки најразвијених земаља попут земаља Европске уније, пре свега Немачке и Италије, затим НР Кине, Сједињених Америчких Држава, Јапана и др. Приметно је да у слободним зонама расте број кинеских компанија, као и да су кинеске компаније по први пут запошљавале највећи број радника у слободним зонама. Максимални резултати у 18 година постојања концепта слободних зона огледају се у висини промета, броју фабрика у слободним зонама, извозу, вредности услуга, вредности производње и оствареном спољнотрговинском суфициту.

Значајно је и покретање производње у слободној зони у Апатину, која је добила корисника. Значај за општину и цео Западнобачки округ ће бити и већи уколико кинеска високотехнолошка компанија привуче своје кооперанте у режим рада слободне зоне.

Важност концепта слободних зона видљив је пре свега у локалним самоуправама у оквиру којих послују, а додатни потенцијал огледа се у томе што су слободне зоне препознате као стратешке тачке у контексту кинеске иницијативе Појас и пут и идеје којом лука Пиреј треба да буде улазна тачка за робу из Азије ка Европи, где би Србија имала значну транзициону руту, а слободне зоне у Врању, Нишу, Крагујевцу, Свилајнцу, Београду, Новом

Саду и Суботици се налазе на поменутој траси робе. Географски положај слободних зона посебно ће добити на значају отпочињањем рада брзе пруге Београд-Будимпешта.

Такође, битно је истаћи чињеницу да је у чак осам слободних зона запослено више од 4.000 радника, а да лидер слободна зона у Шапцу, која запошљава више од 8.000 радника.

Имајући у виду показатеље из извештаја која су привредна друштва за управљање слободним зонама доставила за претходну годину, видљив је допринос равномерном регионалном развоју свих слободних зона без изузетка, уз повећање вредности оствареног промета у чак 13 слободних зона, и да је чак 14 слободних зона остварило суфицит у спољнотрговинском пословању.

Предлог мера

Ради реализације закључка овог извештаја, а полазећи од резултата приказаних у овом извештају, као и чињенице да слободне зоне у Републици Србији из године у годину остварују стабилан раст пословних активности, уз наставак инвестиционих циклуса значајног броја компанија, може се очекивати даљи развој и унапређење концепта слободних зона у наредном периоду. Имајући у виду да су слободне зоне територијално равномерно распоређене, као и да се разлике у њиховим пословним резултатима постепено смањују, тренутно не постоји потреба за формирањем нових слободних зона. Приоритет би требало да буде даље јачање постојећих зона, кроз привлачење нових инвестиција и повећање броја корисника.

Истовремено, неопходно је додатно унапредити сарадњу између корисника слободних зона, образовних институција и јединица локалне самоуправе, нарочито у срединама у којима таква сарадња још није довољно развијена. Посебну пажњу потребно је усмерити на повезивање привреде са средњим школама и универзитетима ради обезбеђивања квалификованих кадрова који одговарају потребама тржишта рада. Даљи развој дуалног образовања и активније укључивање свих релевантних актера допринели би ефикаснијем оспособљавању радне снаге и конкурентности привреде.

У претходној години започет је поступак измена и допуна Закона о слободним зонама, које су израђене у циљу даљег усклађивања домаћег правног оквира са регулативом и стандардима Европске уније, посебно у области царинског система, контроле државне помоћи и транспарентности пословања у слободним зонама. У оквиру преговора корисно би било одлагање пуне примене појединих решења до 1. јануара 2032. године, како би се обезбедио постепен и одржив прелазак на нова правила пословања. Предложени транзициони период има за циљ да корисницима слободних зона омогући довољно времена за прилагођавање новим регулаторним захтевима, реорганизацију пословних процеса и очување инвестиционе стабилности и конкурентности привреде у процесу европских интеграција, како би се наставио континуитет успешних резултата слободних зона из претходног периода. Управа за слободне зоне ће у наредном периоду, у оквиру својих надлежности, активно допринети у спровођењу националне политике усклађивања са правним тековинама Европске уније, истовремено пружајући подршку инвеститорима, корисницима слободних зона као и привредним друштвима за управљање слободним зонама, како би процес транзиције и прилагођавања новим правилима пословања био што ефикаснији и предвидивији.

Прилог: табела x8